

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ТЕХНОЛОГІЯ ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ТА
ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

Обов'язковий (ОК 9)

Реалізується в межах освітньо-професійної програми

Розведення мисливських тварин

за спеціальністю **204 Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробники: _____ **Мельник А.В.**, доктор с.-г. наук,
професор кафедри садово-паркового та лісового господарства,

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри паркового та лісового господарства	протокол від <u>25.06.2024 р. № 23</u>
	Завідувач кафедри Т. І. Мельник (підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ Опара В. О.
(підпис)

Декан факультету,
де реалізується освітня програма _____ Вечорка В. В.
(підпис)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ / _____
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі:
дата: _____ 2024 р.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	ТЕХНОЛОГІЯ ВЕДЕННЯ МИСЛИВСЬКОГО ТА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
2	Факультет/ кафедра	Агротехнологій та природокористування / садово-паркового та лісового господарства		
3	Статус ОК	Обов'язковий (ОК 9)		
4	Програма / спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Розведення мисливських тварин / 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва другий (магістерський) рівень вищої освіти (денна та заочна форма навчання)		
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6	Рівень НРК	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання – 1 м: другий семестр; Заочна форма навчання – 1 м: другий семестр.		
8	Кількість кредитів ЄКТС	7,0 кредитів ЄКТС, 150 годин		
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл / денна форма навчання	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		ЛК	ПЗ	
		30	30	90
	Загальний обсяг годин та їх розподіл / заочна форма навчання	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
ЛК		ПЗ		
4		6-	140-	
10	Мова навчання	українська		
11	Викладач	<i>Мельник Андрій Васильович</i> , доктор с.-г. наук, професор кафедри садово-паркового та лісового господарства. Факультет агротехнологій та природокористування, ауд. 02а.		

12	Контактна інформація	
13	Загальний опис освітнього компонента	<p>Мета: формування у студентів навиків обліку і оцінки мисливських ресурсів і мисливських угідь, організації біотехнічних і мисливських робіт, техніки добування мисливських ресурсів.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомити з основними видами мисливських тварин, особливостями їх біології і екології, а також з основними методами вивчення екології мисливських тварин і обробки отриманої інформації; 2. Навчити застосовувати теоретичні знання в цілях освоєння методів моніторингу стану лісів, охорони і захисту лісів, що підвищують продуктивність лісів, забезпечують багатоцільове, безперервне, раціональне, не виснажливе використання лісів для задоволення потреби суспільства в лісах і лісових ресурсах; 3. Ознайомити студентів з теоретичними основами і практикою ведення мисливського господарства; обробкою і отриманням мисливської таксаційної інформації; 4. Ознайомити з основами і перспективами розведення дичини. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – загальнотеоретичні положення про ліс як екосистему, різні типи зв'язку тварин з лісом; – основні методи вивчення екології мисливських тварин і обробки отриманої інформації; – теоретичні основи і практику ведення мисливського господарства; обробку і отримання таксаційної інформації – фауністичний склад мисливських промислових видів ссавців і птахів України та Сумської області, особливості їх способу життя і поведінки; – основні методи вивчення екології

		<p>мисливських тварин і обробки отриманої інформації.</p> <p>Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – планувати заходи, направлені на раціональне використання ресурсів мисливсько–промислових видів ссавців і птахів; – застосовувати теоретичні знання в цілях освоєння методів моніторингу стану лісів, охорони і захисту лісів, що підвищують продуктивність лісів; – визначати видову приналежність птахів і ссавців по традиційних і електронних визначниках, слідах, пошкодженнях і продуктах життєдіяльності; – представляти отримані знання у вигляді рефератів, доповідей, презентацій.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	<p>Пререквізити: Кормова база і годівля мисливських тварин, Розведення мисливських тварин в загонах.</p> <p>Постреквізити: Дослідницька практика, дипломний проект</p>
15	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності.</p> <p>Порушення академічної доброчесності при вивченні ОК вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної</p>

		<p>відповідальності:</p> <p>Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання.</p> <p>Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамостійне виконання роботи;</p> <p>Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю</p>
16	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3784

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності

- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. (ЗК 2);
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. (ЗК 4);

Фахові компетентності:

- Здатність розробляти, організувати та здійснювати заходи з підвищення продуктивності тварин, птиці, риб та бджіл, контролю безпеки та якості продуктів їх переробки й ефективності її виробництва (ФК 2);
- Здатність організувати та контролювати виконання заходів спрямованих на покращення селекційно-племінної роботи у сільськогосподарському та мисливському тваринництві (ФК 3);
- Здатність вирішувати завдання з організації та забезпечення ефективної роботи підприємств з розведення мисливських тварин, фахово обґрунтовувати та спрямовувати їх діяльність на вирішення дотичних проблем мисливського і лісового господарств (ФК 9).

Програмні результати навчання

ПРН 2. Поєднувати інформаційні та комунікаційні технології

ПРН 6. Підвищувати рівень продуктивності тварин та контролювати показники безпеки та якості продукції тваринного походження.

ПРН 10. Організувати підприємницьку і фінансову діяльність господарств, що займаються розведенням мисливських тварин, виробництвом і переробкою продукції тваринного походження.

ПРН 13. Організувати ефективну роботу підприємств з розведення мисливських тварин з врахуванням дотичних проблем мисливського і лісового господарств.

ПРН 14. Здійснювати планування та практичну реалізацію заходів з розведення та раціональної годівлі в господарствах, які займаються розведенням мисливських тварин

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лк	пз	с.р.		л	пз	с.р.
Змістовий модуль 1.								
Біологічна основа ведення мисливського господарства								
Тема 1. Історія розвитку і виникнення полювання.	23	4	4	15				
Тема 2. Охорона тваринного світу і юридичні основи сучасного мисливського господарств.	21	2	4	15				
Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія.	34	4	10	20				
Разом за модулем 1	78	10	18	50				
Змістовий модуль 2.								
Мисливська справа як специфічна сфера природокористування.								
Тема 4. Лісомисливське господарство.	22	8	4	10				
Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя.	24	8	6	10				
Тема 6. Основні вимоги та принципи охорони, раціонального використання і відтворення тваринного світу.	26	4	2	20				
Разом за модулем 2	72	20	12	40				
Усього годин	150	30	30	90				

5. Теми та план лекційних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку і виникнення полювання. План: 1. Мисливствознавство, як наука. 2. Мисливство як найстародавніша діяльність людини. Полювання древніх та середніх віків. Княже та царське	2

	полювання.	
2	Тема 1. Історія розвитку і виникнення полювання. План: 1. Мисливство та мисливське господарство за Радянських 2. Історія розвитку мисливствознавства.	2
3	Тема 2. Охорона тваринного світу і юридичні основи сучасного мисливського господарств. План: 1. Форми впливу людини на диких тварин. 2. Лісове господарство. Сільське господарство. Урбанізація та промисловість. 3. Мисливське господарство.	4
4	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. План: 1. Практичне значення мисливських тварин. 2. Біотехнія. Призначення та види біотехнічного впливу. 3. Планування та ефективність біотехнічних заходів.	4
5	Тема 4. Лісомисливське господарство. План: 1. Організація мисливської справи. 2. Облік мисливських тварин 3. Єгерська справа.	8
6	Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя. План: 1. Техніка полювання (технічні засоби полювання, мисливська зброя, мисливські собаки, ловчі та підсадні птахи). Мисливська етика та безпека полювання. 2. Мисливська продукція (види, первинна обробка, консервація та зберігання, мисливські трофеї).	6
7	Тема 6. Основні вимоги та принципи охорони, раціонального використання і відтворення тваринного світу	4
	Разом	30

6. Теми лабораторних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Охорона тваринного світу і юридичні основи сучасного мисливського господарств. Кадастр лісових мисливських угідь та мисливської фауни України.	2

2	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. Вивчення біології, екології, поведінки та слідів життєдіяльності куроподібних птахів.	2
3	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. Вивчення біології, екології, поведінки та слідів життєдіяльності мисливських птахів	2
4	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. Вивчення біології, екології, поведінки та слідів життєдіяльності оленеподібних	2
5	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. Вивчення біології, екології, поведінки та слідів життєдіяльності хижих звірів	2
6	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія. Вивчення біології, екології, поведінки та слідів життєдіяльності зайцеподібних та мишоподібних	2
7	Тема 4. Лісомисливське господарство. Техніка проведення обліку тварин	2
8	Тема 4. Лісомисливське господарство. Встановлення типологічної структури, вивчення захисних та кормових властивостей угідь.	2
9	Тема 4. Лісомисливське господарство. Принципи бонітування мисливських угідь Сумської, Чернігівської та Полтавської областей.	2
10	Тема 4. Лісомисливське господарство. Визначення пошкоджень дерев і чагарників представниками природної фауни.	2
11	Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя. Техніка полювання. Приманювання та відлякування тварин. Нормативно–правові документи ведення мисливського господарства.	2
12	Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя. Особливості будови і класифікація мисливської зброї. Мисливські самолети.	2
13	Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя. Встановлення віку добутих мисливських тварин. Вимірювання та оцінка мисливських трофеїв. Основні вимоги та принципи охорони, раціонального використання і відтворення тваринного світу	2
14	Тема 6. Основні вимоги та принципи охорони, раціонального використання і відтворення тваринного світу	2
Разом		30

7. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку і виникнення полювання.	15
2	Тема 2. Охорона тваринного світу і юридичні основи сучасного мисливського господарств.	15
3	Тема 3. Мисливські ресурси і біотехнія.	15
4	Тема 4. Лісомисливське господарство.	10
5	Тема 5. Види полювання: промислове та спортивне. Мисливське спорядження і зброя.	10
6	Тема 6. Основні вимоги та принципи охорони, раціонального використання і відтворення тваринного світу.	20
Разом		90

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Планувати заходи, направлені на раціональне використання ресурсів мисливсько–промислових видів ссавців і птахів;				
×	<p><i>Пояснювально-репродуктивні</i> методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в</p>	11	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20

	облистяному стані та в безлистяному стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.			
ДРН 2. Застосовувати теоретичні знання в цілях освоєння методів моніторингу стану лісів, охорони і захисту лісів, що підвищують продуктивність лісів;				
	<p><i>Пояснювально-репродуктивні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в облистяному стані та в безлистяному стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.</p>	11	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	20
ДРН 3. Визначати видову приналежність птахів і ссавців по традиційних і електронних визначниках, слідах, пошкодженнях і продуктах життєдіяльності;				
×	<p><i>Пояснювально-репродуктивні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення</p>	11	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет;	10

	<p>ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в облистяному стані та в безлистому стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.</p>		<p>ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо</p>	
<p>ДРН 4. Представляти отримані знання у вигляді рефератів, доповідей, презентацій.</p>				
	<p><i>Пояснювально-репродуктивні</i> методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирізнення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в облистяному стані та в безлистому стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних</p>	<p>11</p>	<p>робота підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо</p> <p>3</p>	<p>11</p>

	лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунок, слайди.			
--	--	--	--	--

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та інформативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентом та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити досягнуті чи ні встановлені результати навчання.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуля 1, модуля 2), атестація та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№ Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (вказати номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Іспит		
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна контрольна робота (Модуль 1)	25 балів/25%	До 7 тижня
Тести множинного вибору на відповідність (проміжна атестація)	15 балів/15%	До 8 тижня
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна контрольна робота (Модуль 2)	30 балів/30%	До 15 тижня
Самостійна робота студента (Тести множинного вибору на відповідність або реферат, чи презентація)	30 балів/30%	До 15 тижня

5.1.2.Критерії оцінювання

Компонент	Незадо- вільно	Задо- вільно	Добре	Відмінно
	<i>кількість балів за:</i>			
Залік				
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна контрольна робота (Модуль 1)	0-14	15-18	19-22	23-25
Тести множинного вибору на відповідність (проміжна атестація)	0-9	10-11	12-13	14-15
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна контрольна робота (Модуль 2)	0-17	18-21	22-26	27-30
СРС Тести множинного вибору на відповідність або реферат, чи презентація	0-17	18-21	22-26	27-30
Разом за семестр	0-59	60-74	75-89	90-100

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самого здобувача. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення тем зі зворотнім зв'язком від викладача	15 хв. в кінці заняття при завершенні вивчення теми
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над ситуаційними задачами протягом занять	наступне заняття після вивчення нової теми
3.	Підсумковий тестовий контроль зі зворотнім зв'язком від викладача	в кінці кожного вивченого модуля

4.	Невеликі тести (до 5 хв)	щотижнево, наприкінці практичного заняття
5.	Захист практичних робіт	щотижнево, упродовж семестру
6.	Обговорення обраних шляхів розв'язання обраної проблеми.	щотижнево, упродовж семестру
7.	Спостереження за здобувачем у процесі виконання завдання.	щотижнево, упродовж семестру
8.	Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	щотижнево, упродовж семестру
9.	Захист рефератів та презентацій.	протягом навчання

5.3. Розподіл балів, що отримують здобувачі під час вивчення ОК

Поточне тестування та самостійна робота		Всього	Атестація	СРС	Сума
Модуль 1	Модуль 2				
25	30	55	15	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
69-74	D	задовільно
60-68	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	неприйнятно

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Бондаренко В.Д. Біотехнія: Навч. посібник. – Ч. 1 / В.Д.Бондаренко. – Львів: ІЗМН, 1998. – 203 с.
2. Бондаренко В.Д. Біотехнія: Навч. посібник. – Ч. 2 / В.Д. Бондаренко. — Львів: ІЗМН, 2001. – 203 с.
3. Декоративна дендрологія. Навчальний посібник. Частина 1 / Кохановський В.М., Мельник Т.І., Коваленко І.М., Мельник А.В. Суми: ФОП Цьома С.П., 2019. 263 с.
4. Лісомисливське господарство. Навч. посібник для студентів 4-го курсу спеціальності 205 "Лісове господарство" денної та заочної форми навчання / Мельник А. В., Мельник Т. І., Товстуха О. В. Суми, 2020. – 86 с.
5. Мельник Т. І., Чигринець В. П. Лісомисливське господарство. Конспект лекцій для студентів спеціальності 205 – «Лісове господарство» денної і заочної форми навчання // Т. І. Мельник, В. П. Чигринець. Суми, 2020. 20 с.
6. Мисливствознавство: Навч. посібник / [В.Д. Бондаренко, М.В. Делеган, К.А. Татарінов та ін.]; Відп. ред. В.Д. Бондаренко. – К.: НМК ВО, 1993. – 200 с.
7. Настанова з упорядкування мисливських угідь. – К.: Держкомлісгосп України, 2002. – 113 с.
8. Петриченко В.В. Типологія мисливських угідь: Навчальний посібник / В.В.Петриченко, Н.І. Лебедева, Я.М. Карташова. – Запоріжжя: ЗНУ, 2009.– 110 с.
9. Хоєцький П.Б. Мисливствознавство. / П.Б. Хоєцький. – Львів: Сполум, 2006. – 112 с.
10. Хоєцький П.Б. Практикум з мисливствознавства / П.Б. Хоєцький. – Львів: Сполум, 2007. – 64 с

6.2. Додаткові джерела

1. Melnyk Andrii, Tovstukha Alexander, Melnyk Tetyana, Kremenetska Yevheniia, Trotskaya Svetlana DYNAMICS OF UNGULATES ANIMALS UNDER MODERN ANTOPOGENIC LOAD IN FORESTRY FACILITIES OF SUMY REGION /Monograf / Poland/ - 2022. – P. 86-93.
DOI: <https://doi.org/10.31435/rsglobal/048-7>
2. Мельник А. В. Динаміка копитних тварин за сучасного антропогенного навантаження в лісомисливських господарствах Сумської області [Електронний ресурс] / А. В. Мельник, О. В. Товстуха, Т. І. Мельник [та ін.] // Вісник Сумського національного аграрного університету : науковий журнал. – Сер. «Агрономія і біологія» / Сумський національний аграрний університет. – Суми : СНАУ, 2021. – Вип. 4 (46). – С. 42-48.
<https://repo.snau.edu.ua:8080/xmlui/handle/123456789/10411>

6.3. Методичне забезпечення

1. Мельник Т. І., Мельник А. В., Товстуха О.В. Лісомисливське господарство. Навчальний посібник для студентів 4-го курсу спеціальності 205 Лісове господарство" денної та заочної форми навчання / Суми, 2020. – 86 с.
2. Мельник Т. І., Чигринець В. П. Лісомисливське господарство. Конспект лекцій для студентів спеціальності 205 – «Лісове господарство» денної і заочної форми навчання // Т. І. Мельник, В. П. Чигринець. Суми, 2020. 20 с.
3. Мельник А. В., Товстуха О. В., Дудка А. А. Мисливствознавство. Методичні вказівки до написання курсових робіт для студентів 4-го курсу спеціальності 205 Лісове господарство" денної та заочної форми навчання / Суми, 2023. – 25 с.

6.4. Електронні ресурси

1. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського
2. <http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html> – Електронний фонд наукових публікацій
3. <http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
4. <http://zakon1.rada.gov.ua/laws> – Законодавство України
5. <http://hunts.in.ua/index.html> – Охота и природа
6. <http://www.vupor.com/> – Всеукраїнський портал охоти и рыбалки
7. <http://www.huntingukraine.com/> – Hunting Ukraine
8. <http://dklg.kmu.gov.ua> – Державне агентство лісових ресурсів України

6.5. Програмне забезпечення

Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання (Moodle), Інтернет-опитування (Kahoot, LearningApp), тощо